

Právní úprava komunitní energetiky na Slovensku obsahuje několik odlišností oproti té právě projednávané u nás

Na Slovensku je novela energetického zákona účinná od 1. října 2022. Oproti v České republice právě projednávané novele LEX OZE II však obsahuje řadu změn. Pojem sdílení je například formulován spíše obecně, a proto není zcela jasné, jak mohou členové komunity sdílet elektřinu navzájem mezi sebou v praxi. Slovenská novela tedy postrádá použitelnou definici sdílení elektřiny. Naproti tomu je velkou výhodou, že energetická společenství nepotřebují licenci na výrobu energie, jestliže dodávají elektřinu a biometan výhradně svým členům.

Za podstatné pro rozvoj komunitní energetiky považují, aby členové energetické komunity mohli sdílet elektřinu prostřednictvím veřejné distribuční soustavy (DS). Ustanovení týkající se využívání DS jsou však ve slovenském právním řádu zcela opomenuta. V praxi to znamená, že komunity nemají žádnou právní oporu pro využívání stávající infrastruktury a hrozí, že si budou muset vybudovat vlastní přímé vedení neboli vlastní síť.

U dalších dílčích rozdílů v definicích energetického společenství v projednávané novele LEX OZE II a zavedené slovenské novely bych chtěla poukázat na zisk a účast v energetickém společenství. Jak zisk ze založeného energetického společenství, tak pravidla účasti členů v uvedeném společenství jsou naopak jasněji definována v již účinné novele na Slovensku. V navrhované české novele není totiž blíže definováno, co se rozumí dobrovolnou a zejména otevřenou účastí. V souvislosti s otevřenou účastí je možné spekulovat, zda se vstupem do energetického společenství či jeho opuštěním mohou být spojeny určité poplatky nebo povinnosti členství. Podíváme-li se i na zmíněný zisk podrobněji, novela SR přesně definuje rozsah dosaženého zisku, který může být legálně rozdělen mezi členy energetického společenství.

Nový návrh novely LEX OZE II s sebou přináší především zvýšení energetické bezpečnosti, soběstačnosti a posílení práv energetických komunit či spotřebitelů. Tato přelomová novela však neumožňuje sdílení energie na celém území České republiky a počítá pouze s regionálním a lokálním sdílením. Jinak řečeno s sebou přináší řadu aspektů hodných pozornosti.

Slovenský energetický zákon tak vnímám jako zdroj inspirace, který nám ukazuje, co by se dalo v praxi lépe uzákonit, a některé aspekty, především zisk a účast v energetickém společenství, má zpracované podrobněji. I tak ale považuji současný návrh novely LEX OZE II za propracovanější. Jak jsem již uvedla, slovenský energetický zákon definuje pojem sdílení tak široce, že není jasné, jak mohou členové společenství sdílet elektřinu v praxi.

Ráda bych však Ministerstvu průmyslu a obchodu doporučila, aby se v připravované novele energetického zákona zmíněným nejasnostem, vyskytujícím se ve slovenské legislativě, vyhnulo. Ačkoli je možné některé připomínky řešit i prováděcím předpisem (zejména registrací a postupem při zpracování účetnictví), úprava přímo v zákoně je stabilnější a méně náchylná k neočekávaným změnám.

V Praze 30. 3. 2023

Patricia Čekanová
prezidentka Asociace komunitní energetiky ČR